

badba, délelőtt 9-től 11 óráig.⁹¹ A Zsidó Tanács tagjai reggel 8-tól este 6-ig korlátozás nélkül mozoghattak. A Zsidó Tanáccsal kapcsolatban álló vagy annak dolgozó mentesített zsidók minden időben teljes mozgásszabadságot élveztek. Ezenkívül a Tanács jó néhány tisztségviselője különleges „közlekedési engedélyeket” kapott, melyek lehetővé tették, hogy kapcsolatot tartsanak a hatóságokkal, a semleges államok és a Nemzetközi Vöröskereszt képviselőivel, valamint a nemzetközi gettóban lévő „védett” zsidókkal.⁹²

A zsidók átköltöztetése november vége felé kezdődött, és gyakorlatilag december 2-ig befejeződött. A keresztény zsidókat, ideértve a pápai védelem alatt állókat – összesen mintegy 3000 főt –, eredetileg külön épületekben akarták elhelyezni a Csányi, a Dob és a Nagyatádi Szabó utcák által határolt körzetben.⁹³ Az átköltöztetési időszak utolsó napjaiban érkező sok száz zsidót ideiglenesen a Tanács székházában szállásolták el. Sok egyedülálló idős vagy beteg, családalan zsidót ideiglenes menedékhelyeken és zsinagógákban szállásoltak el a Rumbach Sebestyén és a Wesselényi utcában.

Az Önkéntes Mentőegyesület keresztény hivatásos és kiegészítő személyzete nagyon sokat segített az idősek és a betegek áthelyezésében, gyakran a nyilasok beavatkozása vagy támadásai ellenére is teljesítették humanitárius kötelezettségüket. A szervezet egyik vezetője, dr. Bisits László különösen sokat segített a zsidókon. Szorosan együttműködve Raoul Wallenberggel, dr. Bisits számos deportált „védett” zsidót visszahozott Budapestre Hegyeshalomból és Balfról.⁹⁴

Akárcsak a „védett” zsidók átköltöztetésekor, a gettó felé keservesen igyekvő zsidókat is fosztogatták a nyilasok. Sokukat megtámadták, kirabolták és legyilkolták, például a Feld Színház közelében, a Városligetben. Mint a nyilasok által október 15-e után elkövetett sok más bűntényt, ezeket is az a szélsőjobboldali banda követte el, melynek Zuglóban, a város XIV. kerületében, a Thököly út 80.-ban volt a főhadiszállása.⁹⁵ December 3-án például megtámadták a Columbus utcai különleges tábor (Sonderlager), ahol nagyszámú zsidó várt „emigrálásra”. A tábor a Nemzetközi Vöröskereszt fennhatósága alatt állt, a nyilasok ennek ellenére behatoltak, és több zsidót megöltek, köztük a tábor orvosát, dr. Rafaelt, és Moskovits táborparancsnokot és családtagjait.⁹⁶ Az egyik beszámoló szerint az idős zsidókat elhurcolták a táborból a gettóba, a többieket végül bevagonirozták a Józsefvárosi pályaudvaron, és Bergen-Belsenbe deportálták.⁹⁷

A budapesti gettó 0,3 km²-es területen feküdt (a 207 km² kiterjedésű főváros töredékén). Mint a varsói gettót, magas fakerítés vette körül, melyben minden irányban kapuk nyíltak, ezeken át kellett – Szálasi